

Ronduit betoverend

'Capitale de Noël' noemt **Straatsburg** zichzelf. En dat klopt wel. De wonderlijke stad vol Franse en Duitse invloeden telt alleen al dertien kerstmarkten.

tekst & foto's *Louël de Jong*

1 LA PETITE FRANCE Sprookjesachtig

“Klein Frankrijk. Het klinkt idyllisch, en dit is ook de meest pittoreske buurt van het centrum, maar de herkomst van de naam is minder romantisch”, weet Manon Ebel, gids in Straatsburg. “Hier stond in de 16de eeuw het ziekenhuis waar soldaten, prostituees en anderen werden behandeld voor syfilis. De mysterieuze ziekte werd ook wel ‘de Franse ziekte’ genoemd.” Onder de bevolking stond het ziekenhuisgebouw daarom bekend als La Petite France, later werd de hele wijk zo genoemd.

Leerlooiers, vissers en molenaars woonden hier, het stonk op straat, er was veel armoede. En kijk nu: scheve maar mooi geres-taureerde vakwerkhuisen, smalle straten met klinkers, bloembakken en in deze tijd van het jaar kerstlichtjes. Rivier de Ill (spreek uit iel) vertakt zich voor je neus, in Rue des Serruriers koop je lokale specialiteiten in winkels met namen als Maison Alsacienne de Biscuiterie. Ook de gotische Saint-Thomaskerk staat hier, gebouwd in roze zandsteen. Tijdens de reformatie was Straatsburg een belangrijk toevluchtsoord, kerkhervormer Johannes Calvijn (1509-1564) predikte hier.

EUROPESE ZETEL

In Straatsburg zetelt maandelijks het Europees Parlement, dat hiervoor overkomt uit Brussel. **Waarom in Straatsburg? Aan de basis van de EU ligt de Europese Gemeenschap van Kolen en Staal (EGKS), opgericht na de Tweede Wereldoorlog, voor een gezamenlijk beheer van de steenkool- en staalreserves. De Raad van Europa was al gevestigd in Straatsburg en bood zijn plenaire vergaderzaal aan voor EGKS-vergaderingen.**

2 STRAßBURG, STRASBOURG Dan weer Duits, dan weer Frans

Duitsland ligt op een steenworp afstand, aan de overkant van de Rijn. Vanuit het centrum gaat er zelfs een tram naartoe. Dit is een historisch omstreden grensgebied. Eeuwenlang was Straatsburg een speelbal tussen twee naties. Sinds het einde van de Eerste Wereldoorlog hoort het bij Frankrijk – met nog een korte Duitse periode tijdens de Tweede Wereldoorlog. Volgens stadsgids Ebel voelen de inwoners zich vooral Elzassers en spreken velen het Elzassisch dialect. Ze zucht en lacht tegelijk: “Het is een complex onderwerp. Familiegeschiedenissen gaan ver terug; dan waren we weer Duits, dan weer Frans.”

Overall in de stad is dat dubbele karakter zichtbaar. Veel straatnaambordjes zijn tweetalig, warenhuis Galeries Lafayette schittert naast bierlokalen, de bakker verkoopt macarons én peperkoek, statige panden in Parijse stijl worden afgewisseld met vakwerkhuisen. De stad overwon de traditionele tegenstellingen. Zo werd Straatsburg een voorbeeld voor Europese integratie.

3 KERSTHOOFDSTAD Lichtspoor naar de kathedraal

Capitale de Noël noemt Straatsburg zichzelf, met een van de oudste en grootste kerstmarkten van Europa. In 1570 mochten handelaren voor het eerst hun markt houden, maar pas vanaf drie dagen voor kerst en alleen op het plein voor de kathedraal. Dat is wel veranderd. Tegenwoordig staan vanaf eind november dertien kerstmarkten in de stad, verspreid over verschillende pleinen. Toch is de Notre-Dame de Strasbourg nog steeds het middelpunt, ondanks aanlokkelijke houten stallen vol versieringen, dampende glühwein en ambachtelijke producten. Een 30 kilometer lang lichtjessnoer leidt ernaartoe.

De kathedraal trekt elk jaar in december haar feestkleding aan: veertien kleurrijke, 17de-eeuwse wandtapijten met afbeeldingen van het leven van de maagd Maria – oorspronkelijk bestemd voor de Notre-Dame in Parijs. Prachtig. Op Place Kléber staat traditiegetrouw de hoogste kerstboom van Europa, 30 meter, gekapt in een bos in de Vogezes.

De kerstmarkten staan er t/m 24 december.
noel.strasbourg.eu

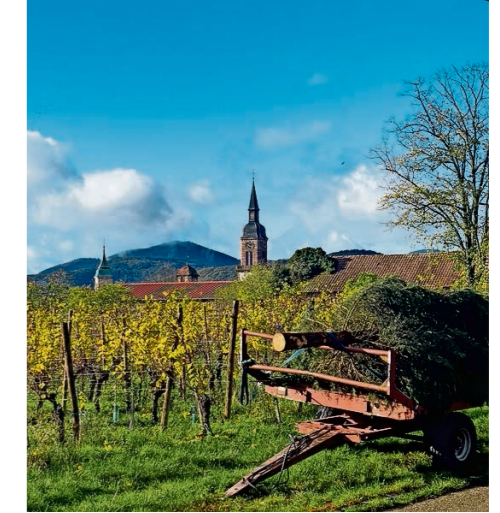
HOE KOM IK ER?

Straatsburg ligt in Noordoost-Frankrijk, tussen de Vogezes en het Duitse Zwarte Woud. Het is de hoofdstad van Grand Est: een regio die sinds 2016 bestaat door samenvoeging van de Elzas, Champagne-Ardenne en Lotharingen. Vanuit Utrecht is het met de auto zo'n 6,5 uur. Een treinreis gaat via Parijs en duurt ongeveer even lang.
visitstrasbourg.fr

4 LANGS DE OEVERS Paleizen en roeiende studenten

Rondvaarten zijn altijd leuker dan gedacht. Vanaf het water ziet een stad er anders uit. De historische kern van Straatsburg ligt op een eiland, het Grande île, langs de oevers zijn oude vishallen te zien, universiteitsgebouwen (de stad telt na Parijs de meeste studenten in Frankrijk), paleizen, het voormalige woonhuis van schrijver Goethe, middeleeuwse verdedigingsmuren en statige herenhuizen. Studenten roeien voorbij, verderop schittert in de zon het glazen complex van het Europees Parlement en komt de wijk Neustadt in zicht.

Nadat de Duitsers Napoleon hadden verslagen in de Frans-Pruisische Oorlog (1870-1871) werd er op deze plek flink gebouwd. Zo verschenen rond 1900 monumentale gebouwen, jugendstilhuizen, parken en brede lanen. Straatsburg moest het toonbeeld zijn van de Pruisische macht. Heel wat anders dan het middeleeuwse La Petite France, waar de boot even stilligt in de sluis en pas verder kan als het water bijna twee meter is gestegen.
Rondvaart: batorama.com

5 WIJNGEBIED Proosten met Crémant d'Alsace

“We hebben hier een mozaiek aan bodemsoorten”, vertelt een medewerker van Maison Zeyssolff. Het wijnhuis ligt tussen glooiende wijngaarden, even buiten Straatsburg. De bodem bevat kalk, leisteen, mergel en graniet, een erfenis van schuivende aardplaten en vulkanische activiteit. Veel druivensoorten floreren hier. Familiebedrijf Maison Zeyssolff bestaat sinds 1778, doorstond roerige tijden en slechte oogsten, maar bleef met liefde Elzaswijn maken. Een tour door de wijnkelder is interessant. De vaten zijn zo'n 120 jaar oud, pronkstuk is het exemplaar dat werd gemaakt voor de Wereldtentoonstelling 1900 in Parijs.

De wijnbouw wordt duurzamer. In 2021 was de eerste biologische Maison Zeyssolff-oogst en bij het verbranden van de oude takken, na de oogst, voor compost, wordt tegenwoordig eerst gekeken naar de weersomstandigheden vanwege roet en fijnstof die vrijkomen. “Iets anders, heb je weleens mousserende Crémant d'Alsace geproefd? Daarmee proosten wij met kerst en oud en nieuw.”
zeyssolff.com

EXTRA TIPS

• **Museum:** Palais Rohan

De voormalige residentie van de prins-bisschoppen en kardinalen van het Huis Rohan huisvest prachtige musea: een archeologisch museum, museum voor decoratieve kunsten en museum voor schone kunsten.

musees.strasbourg.eu

• **Restaurant:** Zuem Strissel

In deze oudste *Weinstube* van Straatsburg (14de eeuw) maak je kennis met de authentieke Elzasser keuken. Flammkuchen, zuurkoolgerecht choucroute en coq au Riesling worden geserveerd op rood-wit geblokte tafelkleedjes.
Adres: 5, Place de la Grande Boucherie.

strissel.fr